

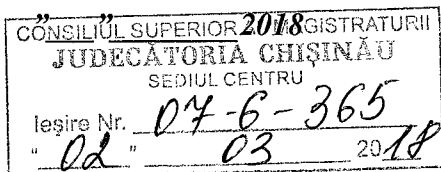
REPUBLICA MOLDOVA
JUDECĂTORIA CHIȘINĂU
(sediul Centru)

REPUBLIC OF MOLDOVA
THE COURT OF CHISINAU
(office Centre)

mun. Chișinău, bul. Ștefan cel Mare și Sfint, 162
Republica Moldova
MD-2004, tel. (+373 22) 27 27 40,
tel./fax (+373 22) 27 27 40, e-mail: jcc@justice.md

Chisinau city, Ștefan cel Mare și Sfint, 162 avenue
Republic of Moldova
MD-2004, tel. (+373 22) 27 27 40,
tel./fax (+373 22) 27 27 40, e-mail: jcc@justice.md

Curtea Constituțională a Republicii Moldova
mun. Chișinău, str. Alexandru Lăpușneanu 28

În procedura Judecătorei Chișinău (sediul Centru) se află cauza civilă la cererea depusă de Turuta Eugeniu împotriva „Exsila AG” privind constatarea încălcării de către administrația internet magazinului a drepturilor patrimoniale ale autor (dreptul exclusiv de distribuire import a operei al lui Turuta Eugeniu, repararea prejudiciului cauzat, dispunerea sechestrării, confiscării și distrugerii din gestiunea internet-magazinului „Exsila AG” a tuturor exemplarelor operelor contrafăcute.

Astfel, în adresa dumneavoastră se expediază încheierea din 01 martie 2018 privind sesizarea Curții Constituționale în privința verificării controlului constituționalității art. 460 alin.(1) lit.j) din Codul de Procedură Civilă al Republicii Moldova, sub aspectul corespunderii cu prevederile Constituției Republicii Moldova.

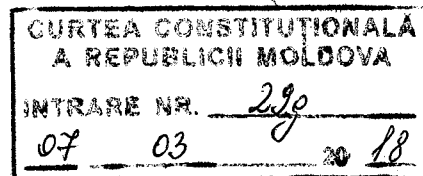
În caz că pentru examinare va fi necesar dosarul civil, acesta la solicitare va fi expediat în adresa dumneavoastră.

Anexă :

- 1) Încheierea Judecătorei Chișinău (sediul Centru) din 01.03.2018 (din dosarul nr. 2-2978/16) privind sesizarea Curții Constituționale a Republicii Moldova referitor la verificarea constituționalității art. 460 alin. (1) lit. j) din Cod de Procedură Civilă, sub aspectul corespunderii cu prevederile art. 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din Constituția Republicii Moldova.
- 2) Sesizarea Curții Constituționale în vederea controlului constituționalității art. 460 alin. (1) lit. j) din Cod de Procedură Civilă, pe 12 file.
- 3) Mandatul avocatului reprezentantului pârîtului ”Exsila” AG, Guzun Andrian nr. 0425400 din 07.02.2018

Judecătorul

Victor Sandu

ÎNCHEIERE

01 martie 2018

Judecătoria Chișinău (sediul Centru)

Instanța compusă din:

Președintele ședinței, judecător

Grefier

Sandu Victor

Lazu Tatiana

examinând în ședință publică, cererea de chemare în judecată depusă de către Turuta Eugeniu împotriva „Exsila AG” privind constatarea încălcării de către administrația internet magazinului a drepturilor patrimoniale ale autor (dreptul exclusiv de distribuire import a operei al lui Turuta Eugeniu, repararea prejudiciului cauzat, dispunerea sechestrării, confiscării și distrugerii din gestiunea internet-magazinului „Exsila AG” a tuturor exemplarelor operelor contrafăcute,

c o n s t a t ă :

La data de 10.02.2015, reclamantul Turuta Eugeniu s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată către „Exsila AG” privind constatarea încălcării de către administrația internet magazinului a drepturilor patrimoniale ale autor (dreptul exclusiv de distribuire import a operei al lui Turuta Eugeniu, repararea prejudiciului cauzat, dispunerea sechestrării, confiscării și distrugerii din gestiunea internet-magazinului „Exsila AG” a tuturor exemplarelor operelor contrafăcute

În motivarea acțiunii a indicat că, este autor a mai multor cărți din domeniul informării despre componentele electronice semiconductoare, în special a cărților:

1. 3500 микросхем усилителей мощности низкой частоты и их аналоги, М, ДМК-Пресс, 2005;
2. Микросхемы усилителей мощности низкой частоты и их аналоги, М, ДМК-Пресс, 2001;
3. Микросхемы усилителей мощности низкой частоты и их аналоги, Le Me Print, 2012;
4. Микросхемы усилителей мощности, М, ДМК-Пресс, 2009;
5. Предварительные усилители низкой частоты. Регуляторы громкости и тембра. Усилители индикации, М, ДМК-Пресс, 2010;
6. Усилители мощности низкой частоты-интегральные микросхемы, М, ДМК-Пресс, 2004; /
7. Усилители мощности низкой частоты-интегральные микросхемы, Le Me Print, 2012.

Susține că, cărțile (operele) enumerate au fost create de către reclamant, Turuta Eugeniu pe parcursul a mai multor ani. Cărțile „Микросхемы усилителей мощности низкой частоты и их аналоги, М, ДМК-Пресс, 2002”, „Усилители мощности низкой частоты-интегральные микросхемы, М, ДМК-Пресс, 2005”, „3500 микросхем усилителей мощности низкой частоты и их аналоги, М, ДМК-Пресс, 2005” au fost publicate (tipărite și puse în vânzare) de către editura ДМК-Пресс din Rusia, Moscova conform contractelor de autor încheiate între Turuta Eugeniu și editura ДМК-Пресс. Însă începînd cu anul 2008 contractele de autor dintre Turuta Eugeniu și editura ДМК-Пресс au expirat ca termen, astfel că unicul deținător al drepturilor patrimoniale de autor este reclamantul Turuta Eugeniu.

Relevă că, cărțile (operele) „Микросхемы усилителей мощности, М, ДМК-Пресс, 2009” și „Предварительные усилители низкой частоты. Регуляторы громкости и тембра. Усилители индикации, М, ДМК-Пресс, 2010” au fost publicate (tipărite și puse în vânzare) de către editura ДМК-Пресс din Rusia în lipsa unui contract de autor cu Turuta Eugeniu, fiind astfel produse contrafăcute.

Navigând prin Internet a observat că pe site-ul internet-magazinului Exsila AG (<http://www.exsila.ch>) sunt distribuite prin import și oferire publică cărțile enumerate fără a exista acordul său în calitate de autor și de titular al drepturilor patrimoniale de autor.

Menționează că operele distribuite prin oferire publică nu sunt cărțile publicate de către editura ДМК-Пресс, ci sunt opere republicate în anul 2012 de către editura Let Me Print, pe care, în calitate de autor nu o cunoaște, cu care nu a încheiat nici un contract de autor, prin urmare cărțile enumerate sunt produse contrafăcute.

Consecutiv susține că, conform Art. 11 al (1) lit.a), d) al Legii privind dreptul de autor și drepturile conexe nr. 139 din 02.07.2010 (Drepturile patrimoniale exclusive):

(1) Autorul sau alt titular al dreptului de autor are dreptul exclusiv să efectueze, să permită sau să interzică valorificarea operei, inclusiv prin: b) distribuirea originalului sau a exemplarelor operei; d) importul exemplarelor operei în vederea distribuirii, inclusiv al exemplarelor confecționate cu consimțământul autorului sau al altui titular al dreptului de autor;

Art 3 al Legii privind dreptul de autor și drepturile conexe nr. 139 din 02.07.2010 (Noțiuni principale), specifică:

distribuire — punere în circulație, prin vânzare sau prin orice alt mod de transmitere în proprietate, cu titlu oneros ori gratuit, a originalului ori a copiilor unei opere sau a unor obiecte ale drepturilor conexe, precum și oferirea publică a acestora.

Observă, că legiuitorul a făcut o distincție clară între distribuirea prin vânzare sau prin orice alt mod de transmitere în proprietate și distribuirea sub formă de oferire publică, aceasta din urmă fiind reglementată prin norma prevăzută în Codul Civil al RM- articolul 805, care specifică că „expunerea bunului cu etichete în vitrină, punerea la dispoziție a meniului, publicitatea bunului, descrierea lui în cataloage și alte propuneri adresate unui cerc nedeterminat de persoane se consideră ofertă publică pentru încheierea unui contract de vânzare-cumpărare de bunuri pentru consum, indiferent dacă se indică prețul bunului și alte clauze esențiale pentru încheierea contractului”.

Art. 11 bis al Convenției de la Berna cu privire la protecția operelor literare și artistice din 09.09.1866 semnată de către Republica Moldova la 2 noiembrie 1995 și de către Elveția la 5 decembrie 1887 prevede că autorii operelor literare și artistice ocrotite de Convenție se bucura de dreptul exclusiv de a autoriza:

(i) difuzarea operelor lor sau comunicarea publică a acestora prin orice mijloace de difuzare a semnelor, sunetelor și imaginilor, altele decât cele radioelectrice și (sau) (ii) orice comunicare publică prin mijloace radioelectrice sau prin retransmitere a emisiunii unei opere, în cazul în care comunicarea respectiva este efectuată de o alta organizație decât cea inițială (preambulul Convenției conține prevederea conform căreia expresia „opere literare și artistice” va include orice producție în domeniul literar, artistic și științific, oricare ar fi forma de expresie a acestora) (Art. 2 alin. 1) al Convenției conține prevederea conform căreia expresia „opere literare și artistice” va include orice producție în domeniul literar, artistic și științific, oricare ar fi forma de expresie a acestora).

Conform Articolul 54. (1), (2), (4) al Legii 139 din 02.07.2010 (încălcarea dreptului de autor, a drepturilor conexe și a altor drepturi):

8. Orice valorificare a obiectelor dreptului de autor, ale drepturilor conexe sau ale altor drepturi protejate de prezenta lege se consideră nelegitimă dacă are loc cu încălcarea acestor drepturi.

9. Orice exemplar al obiectelor dreptului de autor, ale drepturilor conexe sau ale altor drepturi protejate de prezenta lege a cărui reproducere, import, distribuire, închiriere sau împrumut atrage încălcarea acestor drepturi se consideră contrafăcut.

(4) încălcarea drepturilor recunoscute și garantate prin prezenta lege atrage răspundere civilă, contravențională sau penală, după caz, potrivit legii. Dispozițiile procedurale prevăzute de prezenta lege se completează cu cele de drept comun.

Menționează că, cărțile (operele) “3500 микросхем усилителей мощности низкой частоты и их аналоги, М, ДМК-Пресс, 2005“, “Микросхемы усилителей мощности низкой частоты и их аналоги, М, ДМК-Пресс, 2001“, “Микросхемы усилителей мощности низкой частоты и их аналоги, Le Me Print, 2012“, “Микросхемы усилителей мощности, М, ДМК-Пресс, 2009“, “Предварительные усилители низкой частоты. Регуляторы громкости и тембра. Усилители индикации, М, ДМК-Пресс, 2010“, “Усилители мощности низкой частоты-интегральные микросхемы, М, ДМК-Пресс, 2004“, “Усилители мощности низкой частоты-интегральные микросхемы, Le Me Print, 2012“ sunt importate și distribuite prin oferire publică de către internet-magazinul Exsila AG în lipsa unei licențe cu titularul drepturilor de autor- în speță reclamantul, care ar prevedea importul și distribuirea lor în oricare țară, inclusiv Elveția.

Astfel, acțiunile administrației internet-magazinului Exsila AG privind importul și distribuirea prin oferire publică a cărților menționate, în lipsa unui contract cu titularul drepturilor patrimoniale de autor sunt ilegale, încălcând dreptul de autor al reclamantului Turuta Eugeniu, acțiuni care se probează prin extrasele din paginile web ale pîrîtului (anexele 1- 7).

Indică că, importul și distribuirea ilegală prin oferire publică de către administrația internet-magazinului Exsila AG a operelor protejate prin Legea dreptului de autor încalcă dreptul de autor al reclamantului și cauzează prejudicii materiale considerabile, deoarece are loc cu încălcarea Art 11 al. (2) al Legii 139 din 02.07.2010, astfel conform Art 55 al. (1) al Legii 139 din 02.07.2010 reclamantul este în drept să se adreseze în instanța de judecată cu cerința de a obliga prin hotărîre judecătorească administrația internet magazinului Exsila AG să înceteze încălcarea dreptului de autor și să fie încasat din contul acesteia în contul reclamantului prejudiciul material cauzat sau compensația materială pentru încălcarea dreptului.

Susține că, circumstanțele pricinii permit să fie considerat că administrația internet- magazinului Exsila AG a admis și continuie să admită încălcarea dreptului patrimonial de autor al reclamantului neintenționat și neavînd motive rezonabile să cunoască acest lucru, astfel conform Art. 63 al. (3) al Legii 139 din 02.07.2010 instanța de judecată poate stabili despăgubiri sub formă de taxe forfetare, cum ar fi cel puțin suma remunerației sau a tarifului pe care ar fi datorat-o violatorul dacă ar fi fost autorizat prin licență să valorifice dreptul în cauză.

Articolul 31. al Legii privind dreptul de autor și drepturile conexe nr. 139 din 02.07.2010, (Condițiile și forma contractului de autor) specifică:

(6) În contractul de autor, remunerația de autor se stabilește în cote procentuale din venitul obținut ca urmare a valorificării în modul corespunzător a operei sau sub forma unei taxe forfetare, sau în conformitate cu tarifele remunerației aprobate de organizațiile de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale, sau în oricare alt mod.

Astfel, susține că urmează să fie probat - care a fost mărimea remunerației pe care a obținut-o reclamantul pentru valorificarea dreptului de autor asupra fiecărei opere în litigiu, pentru ca instanța de judecată să încaseze de la pîrît cel puțin valoarea acestei remunerații pentru a despăgubi autorul (reclamantul), în strictă conformitate cu prevederile Art. 63. al. (3) al Legii 139 din 02.07.2010.

Relevă că, contractul de autor Nr.136 din 10 februarie 2005 dintre Turuta Eugeniu și editura ДМК-Пресс (anexa 8) are drept obiect transmiterea drepturilor de autor asupra cărții “3500 микросхем усилителей мощности НЧ и их аналоги” care este unul din obiectele prezentei cereri. P. 2.1 al contractului prevede plata remunerării de autor în mărime de 180.000 ruble, ceea ce conform cursului oficial de schimb al Băncii Centrale a

Federației Ruse (36,3012 rub/Euro) la data semnării contractului constituie 4958 Euro. Prin urmare, conform Art. 63 al. (3) al Legii 139 din 02.07.2010 suma remunerației pe care ar fi datorat-o violatorul (pîrîtul) dacă ar fi fost autorizat prin licență (contract de autor) să valorifice dreptul în cauză pentru cartea “3500 микросхем усилителей мощности низкой частоты и их аналоги” este de cel puțin 4958 Euro.

Menționează că, pentru cărțile “Микросхемы усилителей мощности низкой частоты и их аналоги, М, ДМК-Пресс, 2001”, “Микросхемы усилителей мощности низкой частоты и их аналоги, Le Me Print, 2012”, “Микросхемы усилителей мощности, М, ДМК-Пресс, 2009”, “Усилители мощности низкой частоты-интегральные микросхемы, М, ДМК-Пресс, 2004”, “Усилители мощности низкой частоты-интегральные микросхемы, Le Me Print, 2012” contractele de autor nu s-au păstrat, prin analogie suma remunerației pe care ar fi datorat-o violatorul (pîrîtul) dacă ar fi fost autorizat prin licență să valorifice dreptul în cauză este:

- pentru cartea “Микросхемы усилителей мощности низкой частоты и их аналоги, М, ДМК-Пресс, 2001” - cel puțin 4958 Euro.
- pentru cartea “Микросхемы усилителей мощности низкой частоты и их аналоги, Le Me Print, 2012” - cel puțin 4958 Euro.
- pentru cartea “Микросхемы усилителей мощности, М, ДМК-Пресс, 2009” - cel puțin 4958 Euro.
- pentru cartea “Усилители мощности низкой частоты-интегральные микросхемы, М, ДМК-Пресс, 2004” - cel puțin 4958 Euro.
- pentru cartea “Усилители мощности низкой частоты-интегральные микросхемы, Le Me Print, 2012” - cel puțin 4958 Euro.

Astfel, contractul de autor din 12 august 1999 dintre Turuta Eugeniu și editura ДМК-Пресс (anexa 9) are drept obiect transmiterea drepturilor de autor asupra cărții “Предварительные усилители низкой частоты. Регуляторы громкости и тембра. Усилители индикации, М, ДМК-Пресс, 2010” care este unul din obiectele prezentei cereri. P. 2.1 al contractului prevede plata remunerației de autor în mărime de 92.000 ruble, ceea ce conform cursului oficial de schimb al Băncii Centrale a Federației Ruse la data semnării contractului (26,7300 rub/Euro) constituie 3441 Euro. Prin urmare, conform Art. 63 al. (3) al Legii 139 din 07.07.2010 suma remunerației pe care ar fi datorat-o violatorul (pîrîtul) dacă ar fi fost autorizat prin licență (contract de autor) să valorifice dreptul în cauză pentru cartea “Предварительные усилители низкой частоты. Регуляторы громкости и тембра. Усилители индикации, М, ДМК-Пресс, 2010” este cel puțin 3441 Euro.

Reieșind din argumentele de fapt și de drept expuse în cerere solicită instanței:

1. Să fie constatată încălcarea de către administrația internet-magazinului Exsila AG a drepturilor patrimoniale de autor (dreptul exclusiv de distribuire și dreptul exclusiv de import) al lui Turuta Eugeniu asupra operelor (cărților):

- 3500 микросхем усилителей мощности низкой частоты и их аналоги, М, ДМК-Пресс, 2005;
- Микросхемы усилителей мощности низкой частоты и их аналоги, М, ДМК-Пресс, 2001;
- Микросхемы усилителей мощности низкой частоты и их аналоги, Le Me Print, 2012;
- Микросхемы усилителей мощности, М, ДМК-Пресс, 2009;
- Предварительные усилители низкой частоты. Регуляторы громкости и тембра. Усилители индикации, М, ДМК-Пресс, 2010;
- Усилители мощности низкой частоты-интегральные микросхемы, М, ДМК-Пресс, 2004;
- Усилители мощности низкой частоты-интегральные микросхемы, Le Me Print, 2012.

2. În temeiul Art. 63 al. (3) al Legii 139 din 02.07.2010, pentru încălcarea dreptului patrimonial de autor (dreptul exclusiv de distribuire și dreptul exclusiv de import) al lui Turuta Eugeniu să fie încasat din contul administrației internet-magazinului Exsila AG în folosul lui Eugeniu Turuta următoarele sume:

-Pentru cartea 3500 микросхем усилителей мощности низкой частоты и их аналоги, М, ДМК-Пресс, 2005- suma de 4958 Euro;

-Pentru cartea Микросхемы усилителей мощности низкой частоты и их аналоги, М, ДМК-Пресс, 2001- suma de 4958 Euro;

-Pentru cartea Микросхемы усилителей мощности низкой частоты и их аналоги, Le Me Print, 2012- suma de 4958 Euro;

-Pentru cartea Микросхемы усилителей мощности, М, ДМК-Пресс, 2009- suma de 4958 Euro;;

-Pentru cartea Предварительные усилители низкой частоты. Регуляторы громкости и тембра. Усилители индикации, М, ДМК-Пресс, 2010- suma de 3441 Euro;

-Pentru cartea Усилители мощности низкой частоты-интегральные микросхемы, М, ДМК-Пресс, 2004- suma de 4958 Euro;

-Pentru cartea Усилители мощности низкой частоты-интегральные микросхемы, Le Me Print, 2012- suma de 4958 Euro,

Total suma de 33189 (treizeci și trei mii, una sută optzeci și nouă) Euro.

3. În conformitate cu Art. 60 al. (1) c) al Legii 139 din 02.07.2010 și art. 16 al Convenției de la Berna cu privire la protecția operelor literare și artistice din 09.09.1866 să fie dispusă sechestrarea, confiscarea și distrugerea din gestiunea internet magazinului Exsila AG a tuturor exemplarelor contrafăcute ale cărților:

- 3500 микросхем усилителей мощности низкой частоты и их аналоги, М, ДМК-Пресс, 2005;

- Микросхемы усилителей мощности низкой частоты и их аналоги, М, ДМК-Пресс, 2001;

- Микросхемы усилителей мощности низкой частоты и их аналоги, Le Me Print, 2012;

- Микросхемы усилителей мощности, М, ДМК-Пресс, 2009;

- Предварительные усилители низкой частоты. Регуляторы громкости и тембра. Усилители индикации, М, ДМК-Пресс, 2010;

- Усилители мощности низкой частоты-интегральные микросхемы, М, ДМК-Пресс, 2004;

- Усилители мощности низкой частоты-интегральные микросхемы, Le Me Print, 2012.

În ședința de judecată reprezentantul pârîtului „Exsila AG”, Andrian Guzun a formulat o cerere prin care solicită ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 460 alin.(1) lit.j) din Codul de Procedură Civilă al Republicii Moldova.

Reclamantul Turuta Eugeniu a lăsat la discreția instanței soluționarea cererii înaintate.

Analizând solicitarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, instanța consideră necesar de a o admite.

Instanța de judecată va menționa că, Curtea Constituțională prin Hotărârea nr. 2 din 9 februarie 2016, a relevat următoarele: “82. [j]udecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; (2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; (4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate. 83. Curtea reține că verificarea constituționalității normelor contestate

constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82.”

Din conținutul solicitării de ridicare a excepției de neconstituționalitate, instanța reține că aceasta vizează prevederile art. 460 alin.(1) lit.j) din Codul de Procedură Civilă al Republicii Moldova, și anume ” (1) Instanțele judecătorești ale Republicii Moldova sînt competente să judece și pricini cu element de extraneitate dacă:

[...] j) în procesul privind protecția în străinătate a proprietății intelectuale a unei persoane domiciliată în Republica Moldova, persoana este cetățean al Republicii Moldova sau apatridiar prin convenția părților nu s-a stabilit o altă competență;”

În acest context, instanța menționează că, în temeiul articolului 135 alin. (1) lit. g) din Constituție, articolului 4 alin. (1) lit. g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și articolului 4 alin. (1) lit. g) din Codul jurisdicției constituționale, rezolvarea excepțiilor de neconstituționalitate a actelor normative ține de competența Curții Constituționale.

Astfel, sub aspectul verificării întrunirii condițiilor stabilite de Curtea Constituțională prin Hotărârea nr. 2 din 9 februarie 2016, instanța menționează că norma vizată de către reprezentantul pîrîtului constituie obiect al controlului de constituționalitate.

De asemenea, ridicarea excepției de neconstituționalitatea a fost solicitată de către reprezentantul pîrîtului „Exsila AG”, Andrian Guzun, iar norma vizată nu a mai fost obiectul controlului de constituționalitate.

Din aceste considerente, ținând cont că norma solicitată a fi supus controlului de constituționalitate urmează a fi aplicată la soluționarea cauzei deduse judecării, având în vedere că judecătorul nu urmează să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normei contestate, instanța admite solicitarea reprezentantului pîrîtului „Exsila AG”, Andrian Guzun, și ridică excepția de neconstituționalitate a prevederilor art.460 alin.(1) lit.j) din Codul de Procedură Civilă al Republicii Moldova.

Astfel, se solicită excepția de neconstituționalitate în conformitate cu articolul 12¹, 459 alin.(3), (4) Cod de Procedură Civilă, art.art. 16 alin. (2), 135 alin.(1) din Constituția Republicii Moldova.

În conformitate cu art. art. 12¹, 260, 263 CPC, instanța de judecată,

DISPUNE :

Se ridică excepția de neconstituționalitate al prevederilor art. 460 alin.(1) lit.j) din Codul de Procedură Civilă al Republicii Moldova, sub aspectul corespunderii cu prevederile Constituției Republicii Moldova.

Se suspendă procesul privind examinarea cererii de chemare în judecată înaintată de Turuta Eugeniu împotriva „Exsila AG” privind constatarea încălcării de către administrația internet magazinului a drepturilor patrimoniale ale autor (dreptul exclusiv de distribuire import a operei al lui Turuta Eugeniu, repararea prejudiciului cauzat, dispunerea sechestrării, confiscării și distrugerii din gestiunea internet-magazinului „Exsila AG” a tuturor exemplarelor operelor contrafăcute.

Se remite Curții Constituționale prezenta Încheiere, Sesizarea, copia cererii de chemare în judecată, pentru a fi examinată conform competenței.

Încheierea poate fi atacată cu recurs la Curtea de Apel Chișinău, atît cît durează suspendarea procesului, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru).

Președintele ședinței

Judecător

Sandu Victor

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA
Str. Alexandru Lăpușneanu nr.º28, mun. Chișinău
Republica Moldova (MD-2004)

SESIZARE

PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE
prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din Constituție

Notă: Prezenta conține date cu caracter personal.

I – AUTORUL SESIZĂRII

Denumire:

Adresă:

Adresă de corespondență:

Telefon:

Fax:

Reprezentant: Andrian Guzun (în colaborare cu Schoenherr)

Funcția reprezentantului: Avocat și reprezentant al autorului prezentei sesizări

Adresă reprezentant:

Telefon reprezentant:

Fax reprezentant:

II – OBIECTUL SESIZĂRII

2.1. Prezenta sesizare are în calitate de obiect de examinare controlul constituționalității prevederii Art. 460 alin. (1) lit. j) din Codul de Procedură Civilă al Republicii Moldova (nr.º225 din data de 30 mai 2003, publicată pe data de 21 iunie 2003 în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.º130-134) (în continuare "CPC"), după cum urmează:

"Articolul 460. Competența instanțelor judecătorești ale Republicii Moldova în pricinile cu element de extraneitate

(1) Instanțele judecătorești ale Republicii Moldova sînt competente să judece și pricini cu element de extraneitate dacă:

[...]

j) în procesul privind protecția în străinătate a proprietății intelectuale a unei persoane domiciliată în Republica Moldova, persoana este cetățean al Republicii Moldova sau apatrid, iar prin convenția părților nu s-a stabilit o altă competență;

[...]"

III – CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

3.1. Pe data de 10 februarie 2015, domnul _____, cetățean al Republicii Moldova, cu domiciliul în _____ (în continuare "**Eugeniu Turuta**"), a depus la Judecătoria sectorului Centru, mun. Chișinău, o cerere de chemare în judecată împotriva autorului prezentei sesizări prin care a solicitat:

- (a) constatarea încălcării de către Exsila _____, matriculă nr. _____, Zug, Confederația Elvețiană (în continuare "**Exsila**"), a drepturilor patrimoniale de autor ale lui Eugeniu Turuta asupra unei serii de opere (cărți); și
- (b) încasarea din contul Exsila, pentru încălcarea respectivelor drepturi patrimoniale, a sumei de 33,189 (treizeci și trei mii una sută optzeci și nouă) euro; și
- (c) sechestrarea, confiscarea și distrugerea din gestiunea Exsila a tuturor exemplarelor contrafăcute a unei serii de cărți.

3.2. În cererea sa de chemare în judecată Eugeniu Turuta indică că este autorul unei serii de cărți din domeniul informării despre componentele electronice semiconductoare, editate (publicate) de către mai multe edituri din Federația Rusă (inclusiv DMK Press (ДМК Пресс)). În ceea ce privește încălcarea drepturilor de autor asupra operelor listate în cererea sa de chemare în judecată, Eugeniu Turuta menționează (face o alegație), că o astfel de încălcare a avut loc prin distribuție, import și oferire publică a respectivelor opere ale lui Eugeniu Turuta pe site-ul www.exsila.ch – care, după cum presupune, Eugeniu Turuta este un site care aparține Exsila și este înregistrat în Confederația Elvețiană. Cu alte cuvinte, Euge-

niu Turuta presupune că încălcarea drepturilor sale de autor a avut loc în străinătate - Confederația Elvețiană.

3.3. Pe data de 12 ianuarie 2017 Judecătoria Chișinău (sediul Centru) a dispus primirea cererii de chemare în judecată înaintată de către Eugeniu Turuta împotriva Exsila privind constatarea încălcării de către administrația internet-magazinului [Exsila] a drepturilor patrimoniale de autor (dreptul exclusiv de distribuire import a operei) al lui Eugeniu Turuta, repararea prejudiciului cauzat, dispunerea sechestrării, confiscării și distrugerii din gestiunea internet-magazinului Exsila a tuturor exemplarelor operelor contrafăcute.

3.4. Potrivit prevederilor Art. 460 alin. (1) lit. j) CPC:

"(1) Instanțele judecătorești ale Republicii Moldova sînt competente să judece și pricini cu element de extraneitate dacă:

[...]

j) în procesul privind protecția în străinătate a proprietății intelectuale a unei persoane domiciliată în Republica Moldova, persoana este cetățean al Republicii Moldova sau apatrid, iar prin convenția părților nu s-a stabilit o altă competență;

[...]".

În continuare, conform Art. 459 alin. (4) CPC:

"(4) Instanța sesizată verifică din oficiu competența sa de a soluționa pricina cu element de extraneitate și, în cazul în care constată că nu este competentă nici ea și nici o altă instanță a Republicii Moldova, respinge cererea."

Conchidem, că prin aplicarea prevederilor Art. 460 alin. (1) lit. j) CPC, instanța din Republica Moldova (adică Judecătoria Chișinău (sediul Centru)) a reținut spre examinare o cauză pe care nu ar fi avut dreptul să o examineze în lipsa normei pe care o considerăm neconstituțională – adică: Art. 460 alin. (1) lit. j) CPC. Or, în opinia autorului sesizării, conform regulii pertinente spezei (adică Art. 459 alin. (3) CPC):

"(3) Instanțele judecătorești ale Republicii Moldova sînt competente să soluționeze pricini cu element de extraneitate dacă pîrîtul organizație străină are sediu sau pîrîtul cetățean străin are domiciliu în Republica Moldova."

3.5. În conformitate cu Art. 12¹ alin. (1) CPC:

"(1) Dacă în procesul judecării pricinii se constată că norma de drept ce urmează a fi aplicată sau care a fost deja aplicată este în contradicție cu prevederile Constituției Republicii Moldova, iar controlul constituționalității actului normativ este de competența Curții Constituționale, instanța de judecată formulează o sesizare a Curții Constituționale pe care o transmite prin intermediul Curții Supreme de Justiție."

De asemenea, potrivit Art. 135 alin.(1) din Constituția Republicii Moldova:

"(1) Curtea Constituțională:

a) exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărîrilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărîrilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte;

[...]."

Remarcăm că norma a cărei control al constituționalității îl solicităm (Art. 460 alin. (1) lit. j) CPC) corespunde cerințelor Art. 12¹ alin. (1) din CPC, în contextul în care:

3.5.1. constituie o normă conținută într-o lege organică, căzând sub incidența Art. 135 alin.(1) din Constituția Republicii Moldova; și

3.5.2. a fost deja aplicată de către Judecătoria Chișinău (sediul Centru), rămânând de importanță primordială pentru examinarea cauzei, în contextul în care declararea neconstituționalității acesteia urmează să fie cu potențial efect de respingere a cererii de chemare în judecată a lui Eugeniu Turuta.

IV - EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

• Egalitatea tratamentului

4.1. Art. 16 alin.(2) din Constituția Republicii Moldova prevede în mod expres:

"(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială."

Dreptul prevăzut de Art. 16 alin.(2) din Constituția Republicii Moldova nu poate fi suprimat sau diminuat.¹

4.2. Principiul consfințit în Art. 16 din Constituția Republicii Moldova are trei componente: *Respectarea persoanei, Egalitatea și Nediscriminarea.*

4.3. Ne vom axa în special asupra *interdicției aplicării unui tratament discriminatoriu*, în calitate de principiu cu care este în contradicție prevederea legală al cărei control al constituționalității îl solicităm (Art. 460 alin. (1) lit. j) CPC).

Astfel, înțelegem că Art. 16 alin.(2) din Constituția Republicii Moldova interzice în mod direct diferențierea nelegitimă, arbitrară a persoanelor pe motive de "[...] *rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.*" De asemenea, înțelegem, că, deși lista criteriilor interzise de discriminare este exhaustivă, în sensul prevederilor Art. 16 alin.(2) din Constituția Republicii Moldova, în virtutea prevederilor Art. 4 din Constituția Repu-

¹ (1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului (Art. 54 din Constituția Republicii Moldova).

blicii Moldova² și Art. 7 din Declarația Universală a Drepturilor Omului din data de 10 decembrie 1948³ interdicția discriminării poate și urmează a fi extinsă și la alte criterii (împrejurări / situații).

4.4. Fără a pune un semn de egalitate între principiul *egalității* și cel al *uniformității* (al unei *egalități formale stricte*), înțelegem că o diferență de tratament (distincție) este admisibilă dacă se bazează pe o justificare obiectivă și rezonabilă, adică *urmărește un scop legitim sau există un raport de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit*⁴. Mai mult, instituirea unei măsuri legislative trebuie să fie justificată de un scop legitim, în așa fel încât să păstreze un just echilibru între drepturile și interesele tuturor participanților care se află în situații identice, fără privilegii și fără discriminări⁵.

4.5. În contextul celor indicate mai sus, constatăm că prevederea legală al cărei control al constituționalității îl solicităm (Art. 460 alin.(1) lit. j) CPC) stabilește o excepție (diferență de tratament) de la regula de bază stabilită în Art. 459 alin.(3) din CPC:

"(3) Instanțele judecătorești ale Republicii Moldova sînt competente să soluționeze pricini cu element de extraneitate dacă pîrîtul organizație străină are sediu sau pîrîtul cetățean străin are domiciliu în Republica Moldova."

4.6. În acest sens, întrebarea care se impune este dacă o asemenea diferență de tratament se bazează pe o justificare obiectivă și rezonabilă. Considerăm că răspunsul la această întrebare este NU, în contextul în care prin adoptarea / menținerea în vigoare a prevederilor Art. 460 alin.(1) lit. j) CPC Parlamentul Republicii Moldova exclude un echilibru just între drepturile și interesele titularului unui drept de proprietate intelectuală, cetățean al Republicii Moldova sau apatrid, și cele ale unei persoane (cetățean al unui stat străin) pretinse a încălca în străinătate proprietatea intelectuală a unui cetățean al Republicii Moldova sau a unui apatrid; un asemenea dezechilibru urmînd a fi trecut și prin prisma principiului consfințit de Art. 19 alin.(1) din Constituția Republicii Moldova⁶.

² (1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte. (2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale (Art. 4 din Constituția Republicii Moldova).

³ Toți oamenii sunt egali în fața legii și au, fără nici o deosebire, dreptul la o egala protecție a legii. Toți oamenii au dreptul la o protecție egală împotriva oricărei discriminări care ar viola prezenta declarație și împotriva oricărei provocări la o asemenea discriminare (Art. 7 din Declarația Universală a Drepturilor Omului).

⁴ HCC 30/2014 (stimularea financiară a colaboratorilor vamali), §29.

⁵ HCC 15/2016 (privatizarea locuințelor de serviciu), §69.

⁶ (1) Cetățenii străini și apatrizii au aceleași drepturi și îndatoriri ca și cetățenii Republicii Moldova, cu excepțiile stabilite de lege (Art. 19 alin.(1) din Constituția Republicii Moldova).

- 4.7. Or, dacă am presupune că autoritățile din Republica Moldova au impus diferență de tratament pentru titularul unui drept de proprietate intelectuală, cetățean al Republicii Moldova⁷, din intenția de a diminua costurile (cheltuielile) respectivului titular al unui drept de proprietate intelectuală⁸ în legătură cu o potențială acțiune intentată întru apărarea drepturilor sale, nu este clar de ce o astfel de diminuare de costuri (cheltuieli) trebuie să aibă loc din contul părții adverse (de regulă, cetățean străin / entitate înregistrată în afara Republicii Moldova). De asemenea, așa cum este explicat mai jos în prezenta, o asemenea diferență de tratament ridică semne de întrebare privind respectarea *principiului aplicării în spațiu a legilor Republicii Moldova*.
- 4.8. Lipsa unei justificări obiective și rezonabile iese și mai mult în evidență dacă examinăm anumite aspecte ale regimului juridic al titularilor de drepturi de proprietate intelectuală.

Astfel, deși opera și, de exemplu, marca sunt obiecte de proprietate intelectuală diferite din punct de vedere al momentului apariției protecției⁹¹⁰, în cazul unui raport cu element de extraneitate, legislația aplicabilă respectivului raport nu este legată de cetățenia respectivului titular de proprietate intelectuală¹¹, ci de anumite aspecte obiective în legătură cu respectivul obiect de proprietate intelectuală:

4.8.1. *"Dobândirea, conținutul și stingerea dreptului de autor asupra unei opere de creație sînt guvernate de legea statului pe al cărui teritoriu această operă a fost adusă pentru prima dată la cunoștința publicului prin expunere, difuzare, publicare, reprezentare sau în orice alt mod."* (Art. 1607 alin.(1) Codul Civil al Republicii Moldova).

4.8.2. *"Dobândirea, conținutul și stingerea dreptului de proprietate intelectuală sînt guvernate de legea statului pe al cărui teritoriu a fost înregistrat acest drept."* (Art. 1607 alin.(3) Codul Civil al Republicii Moldova).

⁷ Diferență de tratament este impusă și în ceea ce privește statutul juridic al titularului de proprietate intelectuală – cetățean al Republicii Moldova sau apatrid (persoanele juridice – titulari ai drepturilor de proprietate intelectuală înregistrate în Republica Moldova sunt excluse de la aplicarea unui tratament diferențiat).

⁸ Nu am identificat alte potențiale motive pentru un tratament diferențiat, în contextul în care *Accesul liber la justiție* (așa cum este consfințit în Art. 20 din Constituția Republicii Moldova) și *Dreptul la apărare* (așa cum este consfințit în Art. 26 din Constituția Republicii Moldova) ar fi respectate chiar și în cazul în care s-ar aplica regula generală (prevăzută de Art. 459 alin.(3) din CPC).

⁹ Autorul beneficiază de protecția dreptului de autor asupra operei sale prin însuși faptul de creare a ei. Pentru apariția și exercitarea dreptului de autor nu este necesară înregistrarea operei, nici alt act de notificare sau alte formalități (Art. 5 alin.(2) din Legea nr.º139 din data de 2 iulie 2010 "privind drepturile de autor și drepturile conexe").

¹⁰ Înregistrarea mărcii conferă titularului dreptul exclusiv asupra acesteia (Art. 9 alin.(1) din Legea nr.º38 din data de 29 februarie 2008 "privind protecția mărcilor").

¹¹ Cu excepția cazului în care opera nu a fost adusă la cunoștința publicului: dreptul de autor asupra unei astfel de opere este guvernat de legea națională a autorului." (Art. 1607 alin.(2) din Codul Civil al Republicii Moldova).

În mod practic, ne putem pomeni în situația în care cauza (a) privind încălcarea, de exemplu, în Franța, (b) de către o entitate / persoană înregistrată / domiciliată, de exemplu, la fel, în Franța, (c) a drepturilor de autor asupra unei opere (publicată pentru prima dată în Franța) create de un autor - cetățean al Republicii Moldova, urmează, conform regulilor actuale, să fie examinată de către instanța din Republica Moldova, dar conform legilor Franței (adică, a legilor statului în care a fost pentru prima dată adusă la cunoștința publicului). Adică, conform dreptului moldovenesc actual, instanța din Republica Moldova, deși competentă, ar trebui să aplice dreptul material străin (în exemplul prezentat - cel francez).

Același paradox îl găsim și în cazul drepturilor de proprietate intelectuală înregistrabile (prin prisma exemplului prezentat): în cauza (a) privind încălcarea în Franța, (b) de către o entitate înregistrată / persoană domiciliată în Franța, (c) a drepturilor asupra unei mărci înregistrate (în Franța) de către un cetățean al Republicii Moldova, urmează, conform regulilor actuale, să fie examinată de către instanța din Republica Moldova, dar conform legilor Franței (adică, a legilor statului în care a fost înregistrată marca).

Prin urmare, concluzia la care ajungem este că diferența de tratament impusă de prevederea legală al cărei control al constituționalității îl solicităm (Art. 460 alin.(1) lit. j) CPC) nu se bazează pe o justificare obiectivă și rezonabilă.

4.9. În calitate de exemple, Vă rugăm să găsiți mai jos experiența similară a altor state¹²:

4.9.1. Austria și Germania - nu există o normă care impune o diferență de tratament similară cu prevederea legală al cărei control al constituționalității îl solicităm (Art. 460 alin.(1) lit. j) CPC).

Atât Austria, cât și Germania se conduc de Regulamentul (UE) nr. 1215/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2012 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială, care stabilește că:

În ceea ce privește încălcarea drepturilor de proprietate intelectuală, este competentă să examineze cauza instanța de judecată din statul în care a avut loc acțiunea ce încalcă respectivul drept de proprietate intelectuală.

4.9.2. Bulgaria - nu există o normă care impune o diferență de tratament similară cu prevederea legală al cărei control al constituționalității îl solicităm (Art. 460 alin.(1) lit. j) CPC).

Art. 13 din Codul Dreptului Internațional Privat al Bulgariei prevede:

¹² În contextul prezentei Sesizări, comunicăm, că respectivele norme străine ne-au fost confirmate de către avocați licențiați în statele respective. Respectivul confirmări, la cerere separată, pot fi prezentate Curții Constituționale.

Instanțele de judecată sunt competente să examineze cauze privind protecția drepturilor de autor și drepturilor conexe în cazul în care respectiva protecție este solicitată pe teritoriul Bulgariei.

De asemenea, instanțele de judecată sunt competente să examineze cauze privind drepturi de proprietate intelectuală în cazul în care un patent a fost emis sau înregistrarea a fost efectuată pe teritoriul Bulgariei.

4.9.3. Polonia - nu există o normă care impune o diferență de tratament similară cu prevederea legală al cărei control al constituționalității îl solicităm (Art. 460 alin.(1) lit. j) din CPC).

4.9.4. Serbia - nu există o normă care impune o diferență de tratament similară cu prevederea legală al cărei control al constituționalității îl solicităm (Art. 460 alin.(1) lit. j) din CPC).

Instanțele de judecată din Serbia vor fi competente să examineze o cauză privind încălcarea unor drepturi dacă prejudiciul a fost cauzat pe teritoriul Republicii Serbia.

• Aplicarea legii moldovenești în spațiu

4.10. Art. 48 alin.(1) din Legea Republicii Moldova nr.780-XV privind actele legislative (publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.36-38/210 din data de 14 martie 2002) prevede în mod expres că:

"(1) Actul legislativ se aplică pe întreg teritoriul Republicii Moldova, precum și în locurile considerate drept teritoriu al statului, cu excepțiile stabilite de tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte și de legislația în vigoare.";

în timp ce alin.(2) din aceeași normă constituțională prevede:

"(2) Actele legislative sau unele prevederi ale acestora pot fi aplicate și în afara teritoriului Republicii Moldova, conform tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte și principiilor universale ale dreptului internațional."

4.11. Principiul aplicării în spațiu a legii moldovenești reiese din următoarele norme constituționale: Art.2¹³, Art.3¹⁴ și Art.72 alin.(3) lit. r)¹⁵. De aseme-

¹³ Articolul 2. Suveranitatea și puterea de stat. (1) Suveranitatea națională aparține poporului Republicii Moldova, care o exercită în mod direct și prin organele sale reprezentative, în formele stabilite de Constituție. (2) Nici o persoană particulară, nici o parte din popor, nici un grup social, nici un partid politic sau o altă formațiune obștească nu poate exercita puterea de stat în nume propriu. Uzurparea puterii de stat constituie cea mai gravă crimă împotriva poporului.

¹⁴ Articolul 3. Teritoriul. (1) Teritoriul Republicii Moldova este inalienabil. (2) Frontierele țării sînt consfințite prin lege organică, respectîndu-se principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional.

¹⁵ Articolul 72. Categorii de legi. [...] (3) Prin lege organică se reglementează: [...] r) alte domenii pentru care Parlamentul consideră necesară adoptarea de legi organice.

nea, este de remarcat că Art. 460 alin.(1) lit. j) CPC, controlul constituționalității căruia este cerut prin prezenta, a fost aprobat la o dată ulterioară datei la care Legea Republicii Moldova nr.780-XV privind actele legislative a intrat în vigoare. Prin urmare, un potențial contra argument, că la data adoptării Art. 460 alin.(1) lit. j) CPC principiul aplicării în spațiu a legii nu este suficient de clar în legislația locală nu ar trebui reținut.

- 4.12. Suveranitatea exprimă dreptul exclusiv și inalienabil al statului de a-și stabili și realiza de sine stătător politica sa internă și externă, de a-și exercita funcțiile, de a realiza măsurile practice de organizare a vieții sociale interne și a relațiilor sale externe pe baza respectării suveranității altor state, a principiilor și normelor de drept internaționale acceptate prin acordul său de voință.¹⁶ Astfel, că distingem spiritul consfințit în Constituția Republicii Moldova, că legile adoptate în Republica Moldova trebuie să respecte suveranitatea altor state (inclusiv dreptul acestora de a reglementa de sine stătător și așa cum consideră) anumite relații (raporturi) juridice.
- 4.13. În condițiile statutului de drept, puterea politică aparține poporului. Dacă primele două elemente definitorii ale statului – teritoriul și populația – au un caracter material, cel de-al treilea element esențial – suveranitatea națională – are un caracter subiectiv volițional și înseamnă că dreptul de comandă aparține poporului.¹⁷ În continuare, teritoriul Republicii Moldova este inalienabil, iar frontierele Republicii Moldova sunt reglementate de lege organică¹⁸.
- 4.14. În continuare, constatăm că nu ne este cunoscut vreun tratat internațional la care Republica Moldova este parte, care să prevadă că legea procedurală moldovenească (în special, Art. 460 alin.(1) lit. j) CPC, controlul căruia este cerut prin prezenta) să fie aplicabil asupra teritoriului suveran al Confederației Elvețiene sau altui stat, sau persoanelor înregistrate sau domiciliat în Confederația Elvețiană și fără legături cu Republica Moldova. De asemenea, în ceea ce ține de aplicarea legii procedurale moldovenești conform *principiilor universale ale dreptului internațional*¹⁹, înțelegem că oricare asemenea principiu (de exemplu, analogia legii / dreptului, etc.) ar putea fi aplicabil într-o jurisdicție terță, în speța concretă, în Confederația Elvețiană, doar în temeiul normelor juridice din acea jurisdicție terță (adică Confederația Elvețiană), conform principiului suveranității Confederației Elvețiene.
- 4.15. În contextul celor indicate mai sus, constatăm, că prevederea legală al cărei control al constituționalității îl solicităm (Art. 460 alin.(1) lit. j) CPC):

¹⁶ A se vedea HCC 24/2014 (Acordul de Asociere RM – UE), §85.

¹⁷ A se vedea HCC 8/2012 (caracterul reprezentativ al mandatului de deputat), §17.

¹⁸ Legea cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova nr.215 din data de 4 aprilie 2011.

¹⁹ Aspect prevăzut de Art.48 alin. (2) Legea Republicii Moldova nr.780-XV privind actele legislative.

- a. acordă un efect extrateritorial legii Republicii Moldova, prin încălcarea Art.2 și 3 din Constituția Republicii Moldova, și Art.48 alin. (2) Legea Republicii Moldova nr.780-XV privind actele legislative;
 - b. potențial încalcă principiul respectării suveranității altor state din Constituția Republicii Moldova (Art.2 din Constituția Republicii Moldova); și
 - c. este adoptat într-un spirit neconform principiilor²⁰ Organizației Națiunilor Unite, consfințite în Carta Națiunilor Unite din data de 26 iunie 1945.
- 4.16. Pe plan internațional nu poate exista o suveranitate absolută, întrucât statul național este un element în sistemul internațional. Suveranitatea constituțională a Republicii Moldova nu denotă funcționarea în vid a statului, ci se manifestă pe plan extern prin stabilirea unor raporturi de colaborare cu alte state și entități internaționale. În principal, aceste raporturi se stabilesc în baza unor tratate internaționale.²¹ Așa cum este cunoscut, tratatele internaționale pot fi bilaterale și multilaterale. Carta Națiunilor Unite este un fundament de drept internațional public, care instituie o colaborare și respect între membrii ONU și alți subiecți de drept internațional public.
- 4.17. În concluzie: simplul fapt, că legiuitorul din Republica Moldova, prin adoptarea Art. 460 alin.(1) lit. j) CPC, a omis să respecte principiul aplicării în spațiu a legii nu poate obliga o entitate înregistrată în Confederația Elvețiană și fără vreo legătură cu Republica Moldova (nici pe linia obiectului litigiului, nici pe linia vreo unei prezențe fizice în Republica Moldova²²) să se judece în Republica Moldova la inițiativa reclamantului – cetățean al Republicii Moldova, care, potențial sau real, nu ar dori (din careva motive) să depună acțiunea la sediul pârâtei.

V – CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

Solicităm declararea neconstituționalității Art. 460 alin. (1) lit. j) CPC:

"[...]

j) în procesul privind protecția în străinătate a proprietății intelectuale a unei persoane domiciliată în Republica Moldova, persoana este cetățean al Republicii Moldova sau apatrid, iar prin convenția părților nu s-a stabilit o altă competență;

[...]".

VI – DATE SUPLIMENTARE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII

Nu deținem careva alte date referitoare la obiectul sesizării.

²⁰ Art.2 [...] 1. Organizația este întemeiată pe principiul egalității suverane a tuturor Membrilor ei.

²¹ A se vedea HCC 24/2014 (Acordul de Asociere RM – UE), §90.

²² De exemplu, reprezentanță permanentă.

VII. – DOCUMENTE ANEXATE

Anexăm la prezenta sesizare:

- (a) cererea de chemare în judecată, depusă de către Eugeniu Turuta pe data de 10 februarie 2015 (în copie);
- (b) Încheierea Judecătorei Chișinău (sediul Centru) din data de 12 ianuarie 2017 (în copie);
- (c) mandatul avocatului Andrian Guzun (în original).

VIII. – DECLARAȚIA ȘI SEMNĂTURA

Declar pe onoare că informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Astăzi, 27 februarie 2018, mun. Chișinău.

Exsila AG

prin

Andrian Guzun

Avocat

